

DIRETTIVI RIGWARD MIŻURI TA' PREVENZJONI TA' TIXRID TAL-IMXIJA TAL-COVID-19 WAQT QUDDIES BIL-PREŻENZA TAL-PUBBLIKU

1. INTRODUZZJONI

- 1.1 B'konsultazzjoni mal-Awtoritajiet tas-Saħħa, l-Isqfijiet ħarġu dawn id-direttivi rigward ċelebrazzjonijiet liturġiċi fil-preżenza tal-poplu, filwaqt li tibqa' tittieħed kull prekawzjoni possibli biex titražżan l-imxija tal-Covid-19. L-ispirtu ta' dawn id-direttivi hu li jkun hemm mod li ma jipperikolax kemm is-saħħa tal-individwu kif ukoll is-saħħa pubblika.
- 1.2 Fil-każ tal-knejjes, minħabba l-preżenza ta' numru ta' nies vulnerabbli, hu importanti ħafna li jittieħdu il-miżuri ta' mitigazzjoni meħtieġa.
- 1.3 Dawn il-miżuri huma konformi mal-obbligi stipulati mill-Awtoritajiet tas-Saħħa dwar il-ftuħ ta' postijiet ta' qima. (Ara id-dokument COVID-19 Guidance for the re-opening of faith-based places of worship and Services).

2. DEFINIZZJONIJIET

- 2.1 Distanza ta' sigurtà (social distancing): id-distanza mitluba mill-Awtoritajiet tas-Saħħa li għandha tinżamm bejn persuna u oħra. Din ma tgħoddx għall-persuni li jgħixu fl-istess dar.

3. APPLIKABILITÀ

- 3.1 Dawn il-miżuri jidhru fis-seħħ mit-8 t' Awwissu 2020 u jibqgħu fis-seħħ sakemm ikun hemm direttivi oħra mill-Awtoritajiet Ekkleżjastiċi.

4. II-POST TAĊ-ĊELEBRAZZJONI U L-IMMANIĠJAR TIEGĦU

- 4.1 L-aċċess għall-postijiet fejn isiru ċelebrazzjonijiet liturġiċi għandu jsir b'mod li jiġi evitat l-iffullar tan-nies u tiġi rrispettata distanza ta' sigurtà f'kull mument.
- 4.2 Ma' kull entrata għandu jkun hemm sanitiser għall-użu tal-pubbliku.
- 4.3 Għandu jkun hemm tabella li tagħti informazzjoni rigward miżuri essenzjali li għandhom jinżammu f'dak il-post. Dan l-avviż għandu jkun skont dak provdut mill-Arċidjoċesi.

4.4 Fil-post fejn issir iċ-ċelebrazzjoni, m'għandhomx jiddaħħlu aktar minn persuna waħda għal kull 4 metri kwadri tal-post fejn joqgħod l-poplu. Il-postijiet fejn joqgħod il-poplu għandhom ikunu immarkati biex jiggwida lin-nies fejn jistgħu joqogħdu. B'hekk jiġi determinat in-numru massimu ta' nies permessibbli fil-post.

4.5 Quddies jista' jsir fil-miftuħ kemm il-darba l-ammont ta' nies ma jaqbiżx it-300.

4.6 Għandu jkun hemm ventilazzjoni skont dak rakkomandat mill-Awtoritajiet tas-Saħħa.

4.7 Bejn persuna u oħra għandha tinżamm distanza ta' sigurtà, b'eċċezzjoni għall-persuni li jgħixu fl-istess dar.

4.8 F'kull post fejn jingemgħu n-nies għandu jkun hemm marki biex jindikaw l-ispazju li jrid jinżamm bejn persuna u oħra.

4.9 Kotba, karti, fuljetti, eċċ, li jerġgħu jintużaw minn diversi persuni għandhom jitneħħew minn kull fejn hemm aċċess għall-pubbliku. Għandu jkun hemm biss tabelli indikatorji. Informazzjoni għandha tingħata b'mezzi alternattivi.

4.10 Fejn ikun hemm toilets aċċessibbli, dawn għandhom jiġu diżinfettati kuljum. Għandu jiġi provdut sapun likwidu adegwat u m'għandhomx jintużaw xugamani iżda karti biex jixxottaw l-idejn.

4.11 Għandu jkun hemm 'non-touch' dustbins, fit-toilets u madwar il-post. Min jieħu ħsieb it-tindif għandu jkollu tagħrif u taħriġ dwar l-immaniġjar tal-iskart.

4.13 Għandu jkun hemm sanitiser f'diversi postijiet skont il-ħtieġa.

4.14 Il-fontijiet tal-ilma mbierek għandhom jitħallew vojta.

5 SERVIZZI TAL-USHERS

5.1 Għandu jkun hemm servizz ta' ushers skont il-ħtieġa. L-ushers għandhom ikunu identifikabbli, eż. permezz ta' tags. Dawn għandhom jilbsu maskra/visor. L-ushers għandhom jevitaw kull kuntatt fiżiku mal-membri tal-kongregazzjoni.

5.2 Ix-xogħol tal-ushers ikun: jfakkar fl-użu tal-maskri, jieħdu t-temperatura ta' kull min jidħol fil-knisja, jiggwidaw lin-nies fid-dħul u fil-ħruġ, jaraw li ma jinqabiżx il-limitu ta' nies li jistgħu jkunu fil-post fl-istess ħin, u jindikaw lin-nies il-post tagħhom.

- 5.3 Sakemm mhux speċifikat mod ieħor, kull minn jagħti servizz, għandu jilbes maskra jew face visor il-ħin kollu.
- 5.4 In-nies għandhom joqogħdu fil-post assenjat lilhom u fl-ebda parti tal-post m'għandu jkun hemm nies bla bżonn.

6 DIRETTIVI GĦAL MIN JATTENDI ĊELEBRAZZJONI LITURĠIKA

- 6.1 Fid-dhul tal-post fejn issir iċ-ċelebrazzjoni, għandu jkun hemm persuna/i li tiegħu t-temperatura tan-nies qabel jidhlu, inkluż ta' min ikun ser jagħti servizz. Il-persuna inkarigata minn dan, trid tkun liebsa maskra/visor il-ħin kollu. Għandu jkun hemm indikazzjoni ċara ta' fejn il-persuna trid toqgħod biex tittiħdilha t-temperatura. It-temperatura għandha tittieħed permezz ta' termometri li ma jeħtiġux kuntatt mal-persuna.
- 6.2 Kull min jidhul għandu jirrispetta d-direttivi dwar d-distanza ta' sigurtà, iġjene u għandha tintlibes il-maskra jew visor b'mod li jiġu rispettati l-indikazzjonijiet li hemm fl-"iStandards and Guidance for faith-based places of worship and services" maħruġa mid-Dipartiment tas-Saħħa. Għandu wkoll jsir użu mis-sanitiser ipprovdut.
- 6.3 Persuni b'sintomi respiratorji jew ta' influwenza jew li suppost jinsabu taħt kwarantina mandatorja jew suġġerita skont id-direttivi tal-Awtorità tas-Saħħa u min ikollu temperatura ta' 37.2°C jew ogħla, ma jithallew x jidhlu. Dan għandu jsir b'mod diskret biex kemm jista' jkun, l-individwu ma jiġix espost.

7 IĊ-ĊELEBRAZZJONI TAL-QUDDIESA

- 7.1 Qabel tibda l-preparazzjoni għall-Quddiesa, il-persuna li tkun qed tipprepara għandha taħsel idejha bis-sapun jew tapplika sanitiser u tkun liebsa maskra/visor matul il-ħin kollu. Il-preparamenti għandhom isiru f'daqqa u l-persuna m'għandhiex tagħmel affarijiet oħra waqt li tkun qed tipprepara. Għandha tingħata attenzjoni li ma jintmessewx oġġetti bla bżonn. L-ostji għandhom jitqiegħdu fil-pissidi mingħajr ma jintmissu.
- 7.2 Il-Quddiesa għandha ssir bid-devozzjoni mitluba iżda m'għandhiex tiegħu iktar ħin milli meħtieġ.
- 7.3 Fl-ebda ħin m'għandu jkun hemm kuntatt fiżiku ma' persuni oħra, lanqas fl-għoti tal-paċi.

7.4 Meta ikun xieraq li jsir il-kant, biex jitnaqqas ir-riskju ta' tixrid, dawk li qed ikantaw, għandhom iżommu distanza ta 2.5 metri minn xulxin u mill-kongregazzjoni. Waqt il-kant, dawn jistgħu ma jkunux libsin maskra/visor.

7.5 Lettur jista' jkollu sors tal-qari għalih (eż. print out/Kelma Kuljum,) biex ma jintużax l-istess ktieb. Fejn hu possibbli m'għandux jintuża l-istess mikrofonu. Jista' jintuża wkoll ambone ieħor biex il-lettur u s-sacerdot ma jagħmlux użu mill-istess wieħed. Il-lettur għandu japplika sanitiser qabel jitle' u wara li jinżel mill-ambone/artal.

7.6 Il-lettur jista' ma jkunx liebes maskra waqt li qed jaqra.

7.7 Waqt iċ-ċelebrazzjoni ma għandhomx iduru qfief minn id għal oħra għall-ġbir iżda għandu jkun hemm persuna li ddur b'kopp jew **reċipjent** jew titħalla kaxxa apposta f'post addattat fil-knisja għal dan il-għan. **Dan għandu jiġi diżinfettat wara kull darba li jintuża. Min jiġi f'kuntatt mal-flus miġbura, għandu japplika sanitiser malli jlesti.** Huwa rakkomandat li l-flus miġbura jinżammu apparti għal 48 siegħa qabel jingħaddu.

7.8 Hu rakkomandat li ma jittellgħux offerti waqt il-quddiesa imma jkunu preżenti fuq l-artal minn qabel.

7.9 Hlief dik tas-sacerdot, l-ostji għandhom ikunu mgħottija l-ħin kollu inkluż waqt il-konsagrazzjoni. Mhux bilfors jiġu kkonsagrati ostji għall-pubbliku f'kull Quddiesa.

7.10 Qabel it-tqarbin, min se jqarben irid jkun liebes maskra/visor, u wara li jitqarben hu, jaħsel idejh bis-sanitiser skont il-linji gwida mogħtija mill-Awtoritajiet tas-Saħħa.

7.11 In-nies m'għandhomx joħorġu minn posthom għat-tqarbin imma min ser iqarben għandu jmur iqarben lin-nies f'posthom. Dawk li jixtiequ jitqarbnu għandhom juru x-xewqa tagħhom waqt it-tqarbin. Meta jasal il-ħin tagħhom biex jitqarbnu għandhom joħorġu idejhom 'il bogħod minnhom. Il-persuni li se jitqarbnu jistgħu jagħzlu li jġibu magħhom u japplikaw sanitiser fuq idejhom qabel ma jitqarbnu.

7.12 Min qed iqarben m'għandux jgħid "Il-Ġisem ta' Kristu" waqt li qed jagħti l-Ewkaristija lill-poplu.

7.13 It-tqarbin għandu jsir biss fl-idejn u għandu jiġi evitat kuntatt ma' min qed jitqarben. F'każ li jsir kuntatt mal-persuna l-oħra, min qed iqarben għandu jerġa' japplika s-sanitiser.

7.14 Il-ħruġ tal-fidili jsir fl-ordni ħalli jiġu evitati li jingemgħu gruppi ta' nies jippruvaw joħroġu.

7.15 F'każ ta' konċelebrazzjoni, il-konċelebranti għandhom jitqarbnu *per intinctionem* qabel ma' ċ-ċelebrant jew xi ministru ieħor jixrob mill-kalċi. Jistgħu wkoll jintużaw aktar minn kalċi wieħed. L-ostji tal-konċelebranti għandhom ikunu f'ċiborju apparti u mgħotti l-ħin kollu.

8 TINDIF

8.1 Fi tmiem ta' kull ċelebrazzjoni, għandhom jiġu diżinfettati l-oġġetti u paramenti sagri (impulluzzi, kalċi, pjaneti, eċċ), is-sedja, u l-mikrofoni li jintużaw miċ-ċelebrant jew nies oħra kemm-il darba jkunu ser jintużaw minn persuni differenti. Il-purifikaturi u l-lavabo jridu jinbidlu wara kull quddiesa. Flief f'każijiet ta' eċċezzjoni, is-saċerdot għandu juża' l-paramenti sagri u l-kalċi tiegħu.

8.2 Il-ħasil tal-knisja, inkluż it-tindif tal-bankijiet u sigġijiet għandu jsir b'diżinfettanti b'mod regolari.

8.3 Kull ħasil u diżinfettar fi knejjes għandu jsir skont in-normi mogħtija mill-kurja li filwaqt li jassiguraw dak li meħtieġ biex tiġi priservata s-saħħa pubblika, jaraw li ma ssirx ħsara lill-opri ta' arti li jinsabu fil-knejjes u li huma patrimonju tal-poplu Malti.

9 SAGRAMENTI

9.1 QRAR

9.1.1 Dan is-sagrament għandu idealment jiġi amministrat permezz ta' appuntament.

9.1.2 Is-sagrament tal-qrar għandu jkun amministrat f'post li jirrispetta l-miżuri maħruġa mill-Awtorità tas-Saħħa, primarjament dik tad-distanza, filwaqt li jirrispetta r-riżervatezza mitlub mis-sagrament. Hu rakkomandat li s-saċerdot u l-persuna li qed tqerr jilbsu visor/maskra. Fejn mhux possibbli li tkun assicurata d-distanza jew l-użu ta' maskra/visor għandu jkun hemm screen protettiv.

9.2 MAGĦMUDIJIET

9.2.1 F'dan iż-żmien, tibqa' tapplika d-dispensa mis-simboli tar-rit tal-effetah u tintuża tajjara differenti kull darba li jiġi applikat iż-żejt. L-ilma mbierak li jintuża fil-magħmudija m'għandux jerġa' jintuża.

9.3 FUNERALI

9.3.1 Funerali *praesente cadavere* jistgħu jsiru, kemm-il darba jitharsu dawn id-direttivi dwar ċelebrazzjonijiet liturġiċi kif ukoll dawk tal-Awtorità tas-Saħħa, inkluż dwar id-distanza ta' sigurtà li għandha tgħodd f'kull ħin. F'każ ta' mewt b'kawża ta' mard infettiv, il-funeral m'għandux isir *praesente cadavere*.

10 OĦRAJN

10.1 Id-dispensa mill-obbligu tal-Quddies ta' nhar ta' Hadd tibqa' fis-seħħ. Madankollu l-familji u ż-żgħażaġħ huma m'hegga jiccelebraw Jum il-Mulej billi jattendu l-quddies.

10.2 Mhux eskluż li xi knejjes jagħzlu li jimplimentaw miżuri ta' mitigazzjoni addizzjonali f'parti mill-knisja jew fil-knisja kollha, għal waqt Quddiesa partikolari jew għall-Quddies kollu. Dawk li jattendu għal dawn il-Quddies jew jidhlu fil-parti tal-knisja imsemmija, huma obbligati li jirrispettaw il-miżuri mitluba, anki jekk dawn huma aktar ristretti minn dak mitlub mill-liġi.

11 XBIHAT DEVOZZJONALI

11.1 Fil-postijiet fejn hu normali li numru ta' nies jingabru biex jesprimu d-devozzjoni tagħhom, għandu jiġi mmarkat mal-art, post fejn jistgħu jieqfu biex filwaqt li jesprimu d-devozzjoni tagħhom, ikunu qed josservaw id-distanza ta' sigurtà. Dawn ix-xbihat u l-post fejn huma merfugħin m'għandhomx jintmessu min-nies, u lanqas mhu permess li jitbiesu. Dan għandu jkun indikat b'mod ċar permezz ta' tabelli.